

ВИСНОВОК
рецензента, доктора філософських наук, професора Єршової-Бабенко
Ірини Вікторівни
на дисертаційне дослідження
Харькова Сергія Володимировича на тему:
«Взаємовідносини «людина-тварина» в сучасному соціокультурному
дискурсі»
на здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії
за спеціальністю: 033 Філософія

Дослідження Сергія Харькова є актуальним, своєчасним і потрібним. Автор досліджує багатоаспектну проблему взаємовідносин людини і тварини у широкому соціокультурному контексті, підходячи до неї як до певної складності. Підкреслюється важливість життя тварин для людей, для збереження життя взагалі. Сучасні дослідження життя тварин свідчать про чергове – шосте глобальне вимирання, що робить дослідження особливо глибоким та нагальним.

Центральна частина дослідження присвячена соціокультурній діяльності зоологічних парків як закладів, у яких відбувається безпосередній контакт із тваринами. Діяльність сучасних зоологічних парків – це не просто «виставка звірів». Значна частина діяльності присвячена збереженню видів, що вимирають, пропаганді правильної та екобезпечної поведінки людей в дикій природі. Через такі сучасні практики взаємодії між науковцями, громадськістю, пересічними громадянами з одного боку і тваринами, що потребують захисту, з іншого, виробляється новий світогляд, інше бачення сутності життя тварин, їхніх специфічних потреб, які не збігаються із людськими.

На особливу увагу заслуговує дослідження процесу антропоморфізації тварин з боку людини, надання тваринам рис, що їм не притаманні. Антропоморфізація образів тварин відбувається в уяві людей, коли їм приписуються людські риси – в казках, байках, легендах. Наш дисертант показує небезпечність цього явища, коли уявні образи тварин, розділення тварин на «хороших» і «поганих», на «корисних» і «шкідників», впливає на

поведінку людей, що призводить до певних негативних явищ – навіть до винищення тих чи інших видів. У роботі проведено соціологічне дослідження рівня антропоморфізації, який складає більше 50 відсотків, що само по собі є загрозливим явищем.

Представлена робота безперечно містить новизну у підходах, методах, висновках, написана якісною філософською мовою. Хотілося б висловити таке побажання: більш докладно розкрити соціокультурні механізми запобігання процесам антропоморфізації.

Робота може бути рекомендованою до захисту.

Рецензент:

Доктор філософських наук, професор
професор кафедри менеджменту та
інноваційних технологій
соціокультурної діяльності

Українського державного університету
імені Михайла Драгоманова

